

ผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ Best Practices /การวิจัย/นวัตกรรม

Lab School Symposium 2018

“39 ปี มัธยมวัดบึงทองหลางสร้างคนดี วิถีพุทธสู่มาตรฐานสากล”

ชื่อผลงานการปฏิบัติที่เป็นเลิศ ปลุกสำนึกเด็กดี ด้วยนิทานคุณธรรม

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

โรงเรียนมัธยมวัดบึงทองหลาง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒

ผู้รับผิดชอบ นายณัฐพล อ้นวิเศษ

โทรศัพท์มือถือ 080-530-9466

e – Mail nattapononwised@gmail.com

ความสำคัญของผลงาน

ในปัจจุบันสถานการณ์ในสังคมไทยมีการเปลี่ยนแปลงเข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์ กระแสวัฒนธรรมต่างชาติ จึงเข้ามามีผลต่อนักเรียนเป็นอย่างมาก ส่งผลถึงปัญหาต่างๆมากมายตามมา เช่น การใช้ภาษาไทยไม่ถูกต้อง การแสดงออกถึงวาจาและพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม การขาดคุณธรรม จริยธรรมบางประการ อันเป็นสิ่งที่นำไปสู่การปฏิบัติตนที่ไม่ถูกต้อง

จากบริบทของโรงเรียนมัธยมวัดบึงทองหลาง ซึ่งเป็นโรงเรียนส่งเสริมกิจกรรมวิถีพุทธ การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม มีการสอดแทรกผ่านรูปแบบการจัดการเรียนการสอน แต่ในบางครั้งการให้ความรู้ในเรื่องดังกล่าวนั้นมิอาจทำให้นักเรียนมีความเข้าใจ และนำไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตได้มากพอ กิจกรรมการเล่านิทานคุณธรรมจึงเป็นอีกหนึ่งรูปแบบกิจกรรมที่สามารถเรียนรู้คุณธรรม จริยธรรม ได้อย่างสนุกสนาน โดยใช้กิจกรรมชุมนุมเล่านิทานคุณธรรมเป็นการสอน และถ่ายทอดคุณธรรม จริยธรรม ให้นักเรียนได้เรียนรู้ และลงมือปฏิบัติ พร้อมทั้งได้ฝึกฝนตนเองให้สามารถถ่ายทอดนิทานให้ผู้อื่นฟังได้อย่างถูกต้อง และมีขั้นตอนการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ ผ่านเครื่องมือที่ครูสร้างขึ้น ซึ่งสิ่งนั้นคือคู่มือการเล่านิทานคุณธรรม โดยในคู่มือจะมีรายละเอียดต่างๆ ของการเล่านิทาน เทคนิคและวิธีการในการเล่า การแสดงท่าทางประกอบการเล่านิทาน การใช้ภาษา และการออกเสียงภาษาไทยอย่างถูกต้อง เหมาะสมกับการเป็นคนไทย พร้อมทั้งการฝึกฝนอย่างเป็นประจํา นั้นนักเรียนจะได้รับข้อคิด คติเตือนใจ เพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติตน อีกทั้งยังส่งผลดีต่อการใช้ภาษา การเปล่งเสียง การอ่านภาษาไทยได้ถูกต้อง ชัดเจน ผู้สอนได้ตระหนักถึงปัญหานี้จึงฝึกฝนนักเรียนให้มีการเล่านิทานคุณธรรม โดยใช้นิทานที่นักเรียนชื่นชอบ มาเขียนบทละคร ตัวละครที่หลากหลาย และสอดแทรกข้อคิด คุณธรรม คติเตือนใจ ในเรื่องๆนั้นพร้อมทั้งใช้คู่มือการเล่านิทานคุณธรรมประกอบการฝึกฝน ฝึกปฏิบัติในครั้งนี้ด้วย

ดังนั้นนักเรียนจะเป็นผู้ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญาได้นั้นย่อมเกิดจากการเรียนรู้ที่มาจาก การอบรม การปลูกฝังให้นักเรียนเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึกของการเป็นพลเมืองดี มีสมาธิ ใฝ่เรียนรู้ และดำรงตนอยู่ในความเหมาะสมของสังคม

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้นักเรียนปลูกฝังและเห็นคุณค่าของคุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนการนำหลักธรรมคำสอนไปบอกเล่าหรือเผยแพร่แก่บุคคลอื่นๆได้
๒. เพื่อให้นักเรียนปฏิบัติตนอยู่ในหลักศีลธรรมอันดีงาม โดยนำข้อคิดหรือพุทธสุภาษิตไปปรับใช้ใน

การดำรงชีวิต

กระบวนการและนวัตกรรมที่เป็น Best Practice

ขอบเขต และขั้นตอนการดำเนินงาน

๑. กลุ่มเป้าหมาย

เชิงปริมาณ - รับสมัครนักเรียนที่มีทักษะและความสนใจในการเล่านิทานคุณธรรม
ผ่านกิจกรรมชุมนุมประมาณ ๒๐ คน

เชิงคุณภาพ - คัดเลือกนักเรียนประมาณ ๕-๘ คน ที่เล่านิทานได้ดีที่สุด เพื่อนำไปประกวด
แข่งขันต่อไป

๒. ระยะเวลา

ปีการศึกษา ๒๕๕๙ - ปีการศึกษา ๒๕๖๐

๓. ขั้นตอนการดำเนินงาน

๑. ศึกษาปัญหาที่เกิดขึ้นจากการที่นักเรียนมีความขาดคุณธรรม จริยธรรม โดยเริ่มวิเคราะห์
ผู้เรียนเป็นรายบุคคลเพื่อนำมาหาวิธีการในการแก้ปัญหา

๒. วางแผนการดำเนินกิจกรรม โดยใช้แนวคิดจากการจัดการเรียนการสอนแบบแสดง
บทบาทสมมติมาดำเนินกิจกรรมเล่านิทานคุณธรรม

๓. ประชาสัมพันธ์กิจกรรมให้นักเรียนทราบ

๔. รับสมัครนักเรียนที่มีทักษะในการเล่าเรื่อง การพูด การแสดงออกทางการแสดง
และนักเรียนที่มีความสนใจ เพื่อนำมาฝึกฝนต่อไป ผ่านกิจกรรมชุมนุม

๕. ครูชี้แจงรายละเอียด และสาธิตการเล่านิทานคุณธรรมให้นักเรียนดูเป็นตัวอย่าง
พร้อมกับถ่ายทอดเทคนิควิธีการในการเล่านิทานคุณธรรมที่ต้องผ่านคู่มือการเล่านิทาน
ควบคู่ไปกับการใช้หลักธรรมอริยบท๔ เข้ามาร่วมกับการฝึกฝนการเล่านิทานคุณธรรมดังนี้
- ฉันทะ (ความพอใจ)

๑. นักเรียนเลือกนิทานที่ตนเองชอบ และมีความพึงพอใจมา ๑ เรื่อง และทำการ
วิเคราะห์เรื่องราวต่างๆโดยแยกตัวละครที่มีความสำคัญ เหตุการณ์ในเรื่องนั้นเป็น
อย่างไร บทสรุปเป็นอย่างไร ได้ข้อคิดจากนิทานเรื่องนี้อย่างไร สอดคล้องกับ
พุทธสุภาษิตอะไร

- วิริยะ (ความเพียร)

๑. เมื่อนักเรียนได้บทนิทานแล้ว นักเรียนจะต้องฝึกฝนการเล่านิทานสัปดาห์
ครั้งละ ๓ วัน เพื่อเรียนรู้เทคนิคต่างๆในการเล่านิทาน

๒. นักเรียนต้องหมั่นฝึกฝนการเล่านิทาน การแสดงท่าทางที่เหมาะสมกับ
เรื่องราวนั้นอย่างสม่ำเสมอ มีความเพียรในการใช้เทคนิคต่างๆอย่างสม่ำเสมอ โดยไม่
ย่อท้อ และไม่ล้มเลิกระหว่างการฝึกซ้อม

- จิตตะ (ความเอาใจใส่)

๑. ในขณะที่นักเรียนเล่านิทาน และแสดงท่าทางประกอบ นักเรียนจะต้องมี

ความ

เอาใจจดจ่อในสิ่งที่ทำ มีความไตร่ตรองในท่าทางที่จะแสดงออกมา ต้องรู้จักทดลอง
ทดสอบการเล่านิทานก่อนหลายๆครั้ง เพื่อให้นักเรียนทำออกมาได้ดีที่สุด

- วิมังสา (ความไตร่ตรอง)

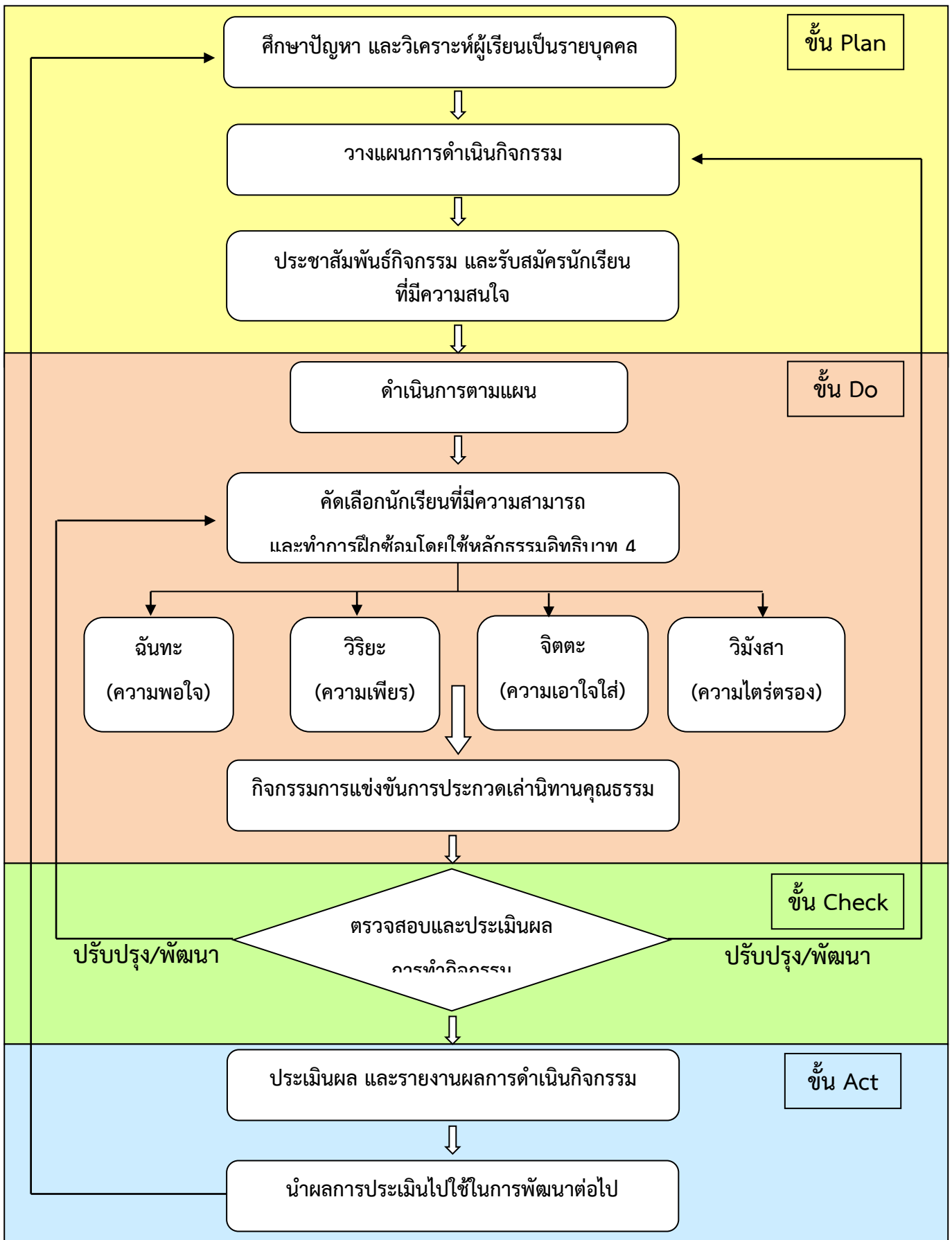
๑. นักเรียนต้องไตร่ตรองถึงผลที่เกิดขึ้นเมื่อเล่นนิทานคุณธรรมเสร็จแล้ว ไม่ว่าผลที่เกิดขึ้นจะดีหรือไม่ดี และจะต้องนำผลมาทบทวนในสิ่งที่ได้คิด ได้ทำมาว่ามีปัญหาเกิดขึ้นตรงไหน อยากจะเพิ่มเติมหรือปรับเปลี่ยนวิธีการเล่นนิทาน หรือการแสดงออกทางประกอบการเล่าอย่างไร เพื่อนำสิ่งต่างๆเหล่านั้นกลับมาปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

๒. ครูทดสอบให้นักเรียนเล่นนิทานคุณธรรม โดยให้คณะครู และเพื่อนนักเรียนได้รับชม และรับฟังเป็นประจำ เพื่อให้นักเรียนมีความชำนาญ และสามารถถ่ายทอดคุณธรรม จริยธรรมให้กับบุคคลรอบข้างได้ถูกต้อง รวมทั้งสามารถนำเทคนิควิธีการออกเสียง การเล่าความ การใช้ภาษาไทยที่ถูกต้องไปถ่ายทอด และสอนบุคคลอื่นๆได้ต่อไป

๓. นักเรียนผู้ผ่านการฝึกซ้อม สามารถเข้าร่วมการแข่งขันการประกวดเล่นนิทานคุณธรรมจากหน่วยงานอื่นๆที่จัดขึ้นได้ เพื่อทดสอบความสามารถของตนเอง และสร้างชื่อเสียงให้กับตัวนักเรียนเอง รวมทั้งชื่อเสียงให้กับโรงเรียนด้วย

๔. ครูประเมินผลการฝึกปฏิบัติ และรายงานผลของการเล่นนิทานคุณธรรม เพื่อนำผลการประเมินไปแก้ไข และพัฒนาให้ดีขึ้นต่อไป

ผังสรุปโมทัศน์ ของกิจกรรมปลูกสำนึกเด็กดี ด้วยนิทานคุณธรรม

ผลการปฏิบัติ ผลการพัฒนาหรือผลการใช้นวัตกรรมที่เป็น Best Practice

๑. นักเรียนร้อยละ ๘๐ มีความพึงพอใจ และนักเรียนมีความรู้สึกรับชอบกิจกรรมการเล่าทานคุณธรรมเป็นอย่างมาก รวมทั้งนักเรียนสามารถนำหลักธรรม และพุทธสุภาษิตไปประกอบการสอบธรรมศึกษาได้
๒. นักเรียนเกิดความตระหนักถึงคุณธรรม จริยธรรม หลักการดำเนินชีวิตบนพื้นฐานของความดี โดยเรียนรู้ และเข้าใจได้ง่ายขึ้นผ่านการเล่าทานคุณธรรม
๓. นักเรียนนำผลการฝึกปฏิบัติ ไปประกวดแข่งขันตามกิจกรรมต่างๆ ที่หน่วยงานอื่นๆ จัดขึ้น เพื่อสร้างชื่อเสียงให้กับตนเอง และโรงเรียน รวมทั้งเผยแพร่คุณธรรม จริยธรรมให้กับผู้อื่น ได้ทราบด้วยเช่นกัน
๔. นักเรียนมีจิตสำนึกของการเป็นพลเมืองดี รู้หน้าที่ของตนเอง และใช้เวลาว่างไปในทางที่เป็นประโยชน์กับตนเองมากที่สุด
๕. นักเรียนมีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย และเป็นที่ยอมรับของบุคคลต่างๆ จากการประสบความสำเร็จในการประกวดแข่งขันทักษะวิชาการในด้านสังคมศึกษา

บทเรียนที่ได้รับ (Lesson Learned)

๑. นักเรียนจะต้องมีความตั้งใจในการทำกิจกรรม หรือทักษะต่างๆ ที่ครูสอน มีสมาธิ สติ และสามารถแก้ไขสถานการณ์ได้เป็นอย่างดี
๒. นักเรียนควรมีความต่อเนื่องในการฝึกฝน มีการเฝ้าหาความรู้อยู่เสมอ เพื่อพัฒนาตนเอง จนกระทั่งสามารถถ่ายทอดให้บุคคลอื่นๆ ได้
๓. นักเรียนต้องรู้จักยอมรับความผิดพลาด ปัญหา และอุปสรรคที่เกิดขึ้นในระหว่างทำกิจกรรม และต้องนำมาปรับปรุงพัฒนาเพื่อให้กิจกรรมนั้นประสบความสำเร็จ
๔. นักเรียนมีความกล้าแสดงออกอย่างถูกต้อง เหมาะสมกับความไทย
๕. นักเรียนสามารถนำความรู้ และทักษะจากการฝึกฝน ไปประกวดแข่งขัน และเผยแพร่ คุณธรรม จริยธรรมได้อย่างถูกต้อง

ปัจจัยความสำเร็จ

๑. กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาฯ โรงเรียนมัธยมวัดบึงทองหลาง ได้ส่งเสริมกิจกรรมวิถีพุทธ โดยการจัดกิจกรรมภายในโรงเรียน และส่งเสริมการประกวดแข่งขันภายนอกโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ ทำให้นักเรียนได้รับการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม อย่างต่อเนื่อง
๒. นักเรียนมีจิตสำนึกที่ดี รู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเองในฐานะการเป็นพลเมืองที่ดี สามารถเผยแพร่คุณธรรม จริยธรรมที่ถูกต้องสู่คนอื่นได้
๓. นักเรียนมีความใฝ่เรียนรู้ มีวินัยในการฝึกซ้อมตนเองในการเล่าทาน การแสดงท่าทางสอดคล้องกับเนื้อเรื่องของนิทานต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ

การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ

การเผยแพร่

๑. ได้มีการเผยแพร่ผลงานกิจกรรมผ่านทางสื่อออนไลน์ เช่น Facebook Instar gram
๒. ได้มีการเผยแพร่ให้นักเรียนในชั้นเรียน เพื่อให้ทุกคนตระหนักถึงคุณธรรม จริยธรรม หรือสามารถสอนคุณธรรม จริยธรรมให้มีความเข้าใจได้ง่ายมากขึ้น

การได้รับการยอมรับ

๑. นักเรียนได้เป็นตัวแทนของโรงเรียนเข้าร่วมการแข่งขันศิลปหัตถกรรมนักเรียน ระดับเขตพื้นที่การศึกษา
๒. นักเรียนได้รับการยอมรับจากเพื่อนๆ และครูอาจารย์ ที่สามารถสร้างชื่อเสียงให้กับโรงเรียนได้
๓. นักเรียนได้รับการยอมรับจากครอบครัว ที่นักเรียนประพฤติปฏิบัติตนไปในทางที่ดี และใช้เวลาว่างอย่างเกิดประโยชน์

รางวัลที่ได้รับ

๑. รางวัลระดับเหรียญเงิน (ลำดับที่ ๖) ในกิจกรรมการประกวดแข่งขันเล่านิทานคุณธรรม ระดับชั้น ม.๑- ม.๓ งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ครั้งที่ ๖๖ ประจำปีการศึกษา ๒๕๕๙
๒. รางวัลระดับเหรียญทอง (ลำดับที่ ๗) ในกิจกรรมการประกวดแข่งขันเล่านิทานคุณธรรม ระดับชั้น ม.๑- ม.๓ งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ครั้งที่ ๖๗ ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๐

ภาคผนวก

(รูปภาพ/เกียรติบัตร/รางวัล)

ภาพกิจกรรมการประชุม วางแผน และปรึกษาการดำเนินงาน
และการดำเนินงานคุณธรรมของสมาชิก

ภาพกิจกรรมการฝึกซ้อมนักเรียนเล่นนิทานคุณธรรม

ภาพกิจกรรมการฝึกซ้อมนักเรียนเล่นนิทานคุณธรรม

ภาพกิจกรรมการฝึกซ้อมนักเรียนเล่นนิทานคุณธรรม

ภาพกิจกรรมการประกวดแข่งขันเล่านิทานคุณธรรม

ภาพกิจกรรมการประกวดแข่งขันเล่านิทานคุณธรรม

รางวัลระดับเหรียญเงิน (ลำดับที่ 6) ในกิจกรรมการประกวดแข่งขันเล่านิทานคุณธรรม
ระดับชั้น ม.1- ม.3 งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน
ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ครั้งที่ 66 ประจำปีการศึกษา 2559

รางวัลระดับเหรียญทอง (ลำดับที่ 7) ในกิจกรรมการประกวดแข่งขันเล่านิทานคุณธรรม
ระดับชั้น ม.1- ม.3 งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน
ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ครั้งที่ 67 ประจำปีการศึกษา 2560

เลขที่ สพม.๒-น.๕๕๔๐/๒๕๖๐

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒

ขอชมเชยเกียรติคุณอันนี้ไว้เพื่อแสดงว่า
เด็กหญิงนัชชนันท์ บุตรดี
โรงเรียนมัธยมวัดบึงทองหลาง
ได้รับรางวัลระดับเหรียญทอง
กิจกรรม การประกวดเล่านิทานคุณธรรม ระดับชั้น ม.๑ - ม.๓

งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ครั้งที่ ๖๗ ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๐
วันที่ ๑๑-๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ณ ศูนย์การแข่งขันทันงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒
ขอใจมีความสุข ความเจริญตลอดไป

นางสาวรัชติมา พานิชธนกุล
ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒

เลขที่ สพม.๒-น.๑๓๕๓๕/๒๕๖๐

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒

ขอชมเชยเกียรติคุณอันนี้ไว้เพื่อแสดงว่า
นายณัฐพล อนวิเศษ
โรงเรียนมัธยมวัดบึงทองหลาง
ครูผู้สอนนักเรียน ได้รับรางวัลระดับเหรียญทอง
กิจกรรม การประกวดเล่านิทานคุณธรรม ระดับชั้น ม.๑ - ม.๓

งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ครั้งที่ ๖๗ ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๐
วันที่ ๑๑-๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ณ ศูนย์การแข่งขันทันงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒
ขอใจมีความสุข ความเจริญตลอดไป

นางสาวรัชติมา พานิชธนกุล
ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒